

Comunitat, "un dels reptes més radicals que l'escola té com a institució"

Dg, 20/11/2016 per Catalunya Religió

(Glòria Barrete –CR) La [Fundació Educativa Dominiques de l'Anunciata Pare Coll](#) –la FEDAC– organitza durant tot aquest curs unes sessions congressuals que serviran per desgranar els quatre grans blocs del seu nou [projecte educatiu #avuixdemà](#) que engloba el caràcter, la comunitat, l'educació i l'entorn. Aquest dijous al vespre el Teatre Josep Maria de Sagarra de Santa Coloma de Gramenet ha acollit la primera de les sessions congressuals centrada en el bloc de la comunitat.

"Ser comunitat és un dels reptes més radicals que l'escola té com a institució", exposen des de l'organització, "l'escola ha de ser vertebradora d'un projecte pel bé comú de les persones que el viuen". FEDAC aposta per una comunitat que "és cercle de creixement, sistema de lideratges distribuïts, i compromès en una missió comuna". La sessió ha girat al voltant de dos reptes del bloc de comunitat, lideratge i glocalitat. Per analitzar-los, s'ha comptat amb la presència de dos ponents, **Àngel Castiñeira** i **Alfredo Hernando**.

Els lideratges impliquen construir sentitx

Àngel Castiñeira, director de la [càtedra Lideratges i Governança Democràtica a ESADE](#), ha iniciat la xerrada presentant una sèrie d'actituds que les persones adopten davant una situació. La negació, la resistència, la por, la fugida, l'evasió, la indiferència, la ironia, la postergació, la contemplació, la lamentació, la resignació, o la indecisió són algunes d'elles. Actituds que "no es poden vincular al lideratge". N'hi ha d'altres, ha recordat Castiñeira, que sí tenen potencialitat en el lideratge. Són la indignació, l'acceptació que no vol dir aprovació, la implicació, o el compromís.

Els lideratges transmeten esperança, "impliquen construir sentit", marcar cap a on

anem i on som, i per assumir aquest rol cal tres aspectes claus que faran que el lideratge es converteixi en autoritat, en legitimitat, ja que "tenir el poder no significa tenir l'autoritat". Aquests tres aspectes són marcar la direcció, comptar amb gent compromesa que vulgui seguir-nos, i comptar amb capacitat de canvi.

Ara bé, com construir el somni? Castiñeira ha remarcat quatre preguntes que cal fer-se: quin és el somni? què sabem fer bé? per què ens pagaran? i què necessita el país i el món? No és fàcil, "tenim manca de lideratges", però aquestes preguntes van lligades de facto amb quatre idees com la passió, la professió, la missió i la vocació.

Us atreviu a anar a més?

"Cal un lideratge pedagògic, un lideratge organitzatiu i executiu, un lideratge cultural, de valors, i un lideratge polític, per fer xarxa". Tot això assegura el lideratge educatiu. I un líder, afirma Castiñeira, pot posicionar-se "al davant, empenyent o arrossegant, potser acompanyant, o inclús seduïnt". En qualsevol cas, el lideratge planteja una qüestió central: "Us atreviu a anar a més?".

En el sistema educatiu el lideratge té tres nivells per desenvolupar-se. A nivell macro, dins mateix del sistema educatiu, les altres esferes educatives; a nivell meso, en els centres docents; i a nivell micro, com a tasca de professorat. "L'exemple d'un mestre pot encendre un foc a l'aula que s'estengui a tota la comunitat".

I si l'escola és el nucli de la comunitat, la FEDAC en té vint-i-quatre. "Són el nostre tresor", ha reconegut **Montserrat Font**, dominica de l'anunciata i presidenta del patronat FEDAC, "és el tresor que les dominiques hem guardat, vetllat, mimat i acompanyat durant els primers 250 anys".

El [projecte #avuidemà](#) és una prova de fidelitat al carisma i esperit de renovació necessari pel moment actual. "Reptes que han de sustentar un canvi sistèmic de les escoles actuals", ha explicat Font, "avui presentem un pilar fonamental a l'orde dominicana, la vida de la comunitat. La nostra missió parteix sempre de la comunitat".

L'educació, eina per arribar a ser una ciutat millor

Una missió i un canvi sistèmic que ha de venir recolzat també per les institucions públiques i governamentals. **Mireia González**, regidora d'infància i joventut de l'ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, ha reconegut que "l'educació permetrà arribar a ser una ciutat millor". Un treball necessàriament en xarxa per provocar "que tots els infants puguin arribar a tenir accés en condicions d'igualtat al fet educatiu a la seva vida".

I l'educació com a element de transformació de comunitat és el que ha pogut comprovar arreu del món el segon ponent de la sessió, l'Alfredo Hernando. Ànima del projecte 'Escuela21', l'Alfredo ha viatjat durant tot un any per les escoles del segle XXI. "La vista d'ocell al sistema educatiu és important, hi ha masses dades", ha afirmat.

Una escola adaptada a les necessitats dels alumnes

El seu projecte partia d'una evidència. "Diferents escoles en diferents llocs del món

estan canviant i no es coneixen". Què tenien en comú totes aquelles escoles? Una escola en un vaixell a l'Índia, sota una palmera a una plantació del Paraguai, una escola a una deixalleria on amb les deixalles fan instruments, o uns artistes a una botiga per a súperherois a Brooklyn. Escoles reals a indrets insòlits que compten amb tres característiques comunes. Un èxit documental, ser pioneres i comptar amb l'element de replicabilitat.

Són idees esbojarrades però que posen en relleu la capacitat d'adaptar-se a les necessitats dels alumnes. "Ens costa sovint pensar activitats diferents. Hem de reflexionar sobre com les nostres escoles es poden adaptar per treure el potencial de cada alumne". I amb aquest sentit de comunitat, el director general de FEDAC, **Modest Jou**, ha clos la sessió. "Crear una escola del futur és fer-ho des del present, els educadors són el poder del canvi".

Les properes sessions congressuals del projecte avuixdemà tindran lloc a Girona, Manresa, Lleida i Barcelona.